

Інформаційна безпека: багатогранність сутності, види загроз та шляхи забезпечення

Світлична В.Ю., к. е. н., доц., Ромась Т.О., магістр, Харківський національний університет міського господарства

В сучасних умовах інформаційної ери ХХІ ст. інформаційна безпека набуває все більш вагомую роль, а питання її забезпечення стають дедалі гострішими. Стрімке впровадження інформаційних, комп'ютерних технологій у всі сфери життєдіяльності суспільства та розвиток економіки актуалізує питання визначення обґрунтованих та ефективних шляхів забезпечення інформаційної безпеки.

Динамічний розвиток економічних, політичних, соціальних подій ХХІ століття сформулювали нове уявлення про інформацію, як одного із факторів (ресурсів) виробництва.

Спробуємо проаналізувати термінологію щодо інформаційної безпеки. Основні визначення сутності інформаційної безпеки продекларовано у численних нормативно-правових актах центральних органів законодавчої та виконавчої влади. Так, в Законі України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 р.р.» цей термін набуває такого трактування: «інформаційна безпека – стан захищеності життєво важливих інтересів людини, суспільства і держави, при якому запобігається нанесення шкоди через: неповноту, невчасність та невірогідність інформації, що використовується; негативний інформаційний вплив; негативні наслідки застосування інформаційних технологій; несанкціоноване розповсюдження, використання і порушення цілісності, конфіденційності та доступності інформації».

Аналіз численних підходів до трактування терміну «інформаційна безпека» дозволяє виокремити її наступні сутнісні характеристики (рис). Отже, інформаційна безпека – це:

- 1) стан захищеності інформаційного простору;
- 2) стан захищеності національних інтересів України в інформаційному середовищі;
- 3) захищеність встановлених законом правил, за якими відбуваються інформаційні процеси в державі;
- 4) суспільні відносини, пов'язані із захистом життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави від реальних та потенційних загроз в інформаційному просторі;
- 5) невід'ємна частина політичної, економічної, оборонної та інших складових національної безпеки.

В процесі дослідження інформаційної безпеки важливим питанням виступає моніторинг загроз та ризиків, що можуть загрожувати її ефективності.

Зміст, порядок реалізації забезпечення інформаційної безпеки, інструменти, завдання та нормативне регулювання цього процесу полягають у наступному:

1. Інформаційна безпека забезпечується проведенням єдиної державної політики національної безпеки в інформаційній сфері.

2. Інструментом реалізації державної політики інформаційної безпеки виступає система забезпечення інформаційної безпеки. Остання представляє собою організаційне поєднання заходів (інформаційного, адміністративного, управлінського, методологічного характеру), спрямованих на забезпечення інформаційної безпеки особистості, суспільства і держави.

Отже, інформаційна безпека має одне з першочергових значень для соціально-економічного розвитку держави. Україна має продовжити активні кроки на шляху розбудови власної системи інформаційної безпеки. Важливими заходами в цьому процесі мають стати організація і проведення інформаційних операцій, а також розвиток системи сертифікації інформаційних продуктів.